

PRESSANALYS

JANUARI – DECEMBER 2006

INNEHÅLL:

PRESSBEVAKNING OCH SYFTE MED SAMMANSTÄLLNINGEN	5
Omvärldsbevakning	5
Förutsättningar och begränsningar	5
Pressbevakning	5
Period	5
Syfte	5
Frågeställningar	5
ANALYS	6
Tabell: Jämförelse 2005-2006	6
Tabell Debattartiklar Januari – December 2006	6
Beskrivande analys	7
DEBATT	8
Huvudsakliga ämnen månad för månad	8
Folkbildningsförbundets debattartiklar	9
Debattartiklar i urval januari-december 2006	12
Bilagor - debattartiklar:	25
I. Önskar ökat samarbete för sjukskrivna och arbetslösa	
II. Överbrygg IT-klyftan nu!	
III. Sol också över folkbildningen	
IV. Hallengren talar tyst om folkbildningen	
V. Studieförbunden kräver svar om samhällets stöd	
VI. Även folkbildningen bidrar till kommunens utveckling	
VII. Centern tar strid för folkbildningen	

PRESSBEVAKNING OCH SYFTE MED SAMMANSTÄLLNINGEN

OMVÄRLDSBEVAKNING

Pressklippen utgör en del av Folkbildningsförbundets omvärldsbevakning. Pressklippen kompletteras sedan oktober 2004 med elektronisk mediebevakning. Denna sammanställning omfattar dock endast pressklipp.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH BEGRÄNSNINGAR

Folkbildningsförbundets mediebevakning baseras på klipp via Folkbildningsrådets prenumeration hos Observer. Folkbildningsförbundet avsätter kontinuerligt personalresurser för genomgång, sammanställning och analys av materialet. Sammanställningen omfattar ej studieförbundspress, Från Riksdag och departement och Fotnoten.

PRESSBEVAKNING

FBR:s pressbevakningsuppdrag hos Observer omfattar:

Källor

Landsort, prioriterad landsort, fackpress, förortspress, populärpress, storstadspress samt Nyhetsbyråer

Ämnesbevakning

- Folkbildning på generell nivå, ej enskilda studieförbund och privatföretagsutbildningar
- Länsbildningsförbund/Bildningsförbund på generell nivå

Temabevakning

- Studieförbund på generell nivå

Namnbevakning

- Folkbildningsförbundet

PERIOD

Denna sammanställning avser januari 2006 --- december 2006.

SYFTE

Att för 2006 få kunskap om antalet publicerade artiklar och typ av press samt vad pressen har skrivit om folkbildningen. Detta med speciell inriktning på debatt samt Folkbildningsförbundets lobbningsarbets genomslag i pressen, kvantitativt och innehållsmässigt. Liknande sammanställningar finns för åren 2002-2005, vilket möjliggör jämförelser mellan åren.

FRÅGESTÄLLNINGAR:

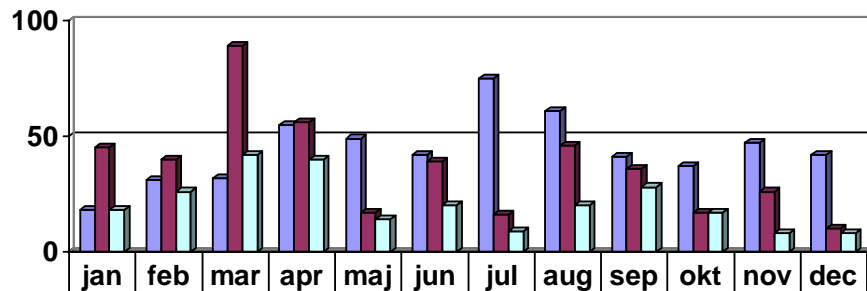
- Mängden artiklar
- Placering i tiden
- Andelen debatt
- Teman, lobbningsarbete --- genomslag i pressen
- Infallsvinklar
- Debattämnen

ANALYS

JÄMFÖRELSE 2005 - 2006

Antal artiklar/månad 2006, jämförelse med 2005.

Antal artiklar/månad 2006, inkl. och exkl. dubletter

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2005 Antal klipp inkl. dubbl.	18	31	32	55	49	42	75	61	41	37	47	42
2006 Antal klipp inkl. dubbl.	45	40	89	56	17	39	16	46	36	17	26	10
2006 Exklusive dubbl.	18	26	42	40	14	20	9	20	28	17	8	8

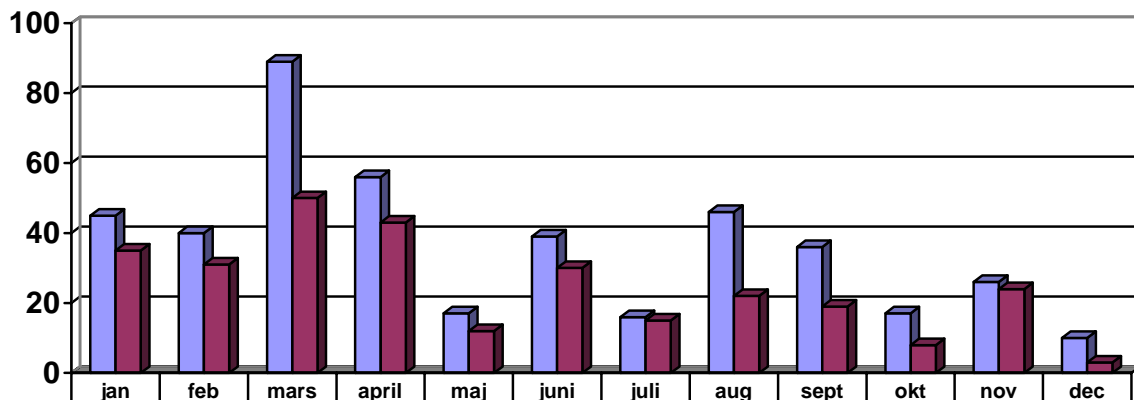
2005, totalt antal klipp inkl dubletter: 530

2006, totalt antal klipp inkl dubletter: 437

exkl. dubletter: 250

DEBATTARTIKLAR JANUARI – DECEMBER 2006

Inklusive dubletter, varav antal debatt

	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2006 Antal klipp	45	40	89	56	17	39	16	46	36	17	26	10
Varav debatt	35	31	50	43	12	30	15	22	19	8	24	3

Totalt: 437 klipp varav 292 debatt 66,8%)

BESKRIVANDE ANALYS

Antalet klipp med anknytning till folkbildning och studieförbund har jämfört med föregående år återigen minskat. För 2006 är det totala antalet klipp 437 jämfört med 530 för 2005.

Andelen debattartiklar ökar för tredje året i rad och utgör 66,8 % av det totala antalet klipp. Motsvarande siffror för 2005, 2004 och 2003 var 63,6; 52,7 %, respektive 47,1 %. Vissa månader är debattmaterialet helt överskuggande jämfört med annat material. I november är andelen debatt som störst och utgör hela 92,4 %. Däremot minskar antalet debattartiklar från 337 stycken 2005 till 292 artiklar 2006.

Antalet klipp per månad har varit tämligen varierat under året. I genomsnitt är det 36,4 klipp per månad. Klart flest klipp kom i mars med totalt 89 stycken, minst i december med endast tio klipp. I mars fördes en intensiv debatt kring folkbildningspropositionen och debatten om partiernas folkbildnings- och kulturpolitik tog fart. Generellt minskade antalet klipp och debattartiklar betänkligt efter de allmänna valen i september.

För 2005 var juli och augusti de klipptätaste månaderna som främst berodde på Folkbildningsförbundets debattartikel om kommunanslagen som fick mycket stor spridning och på en debatt kring moderaternas kulturpolitik.

Mest press under 2006 genererade följande ämnen:

- debatt om partiernas kultur- och folkbildningspolitik, främst under våren men också under den sista månaden inför valet.
- debatt om e-demokrati
- debatt om social ekonomi
- utvecklingen av kommunanslagen

DEBATT

Även under 2006 var debatten om folkbildningen livlig. Här följer nu ett avsnitt som beskriver de huvudsakliga debattämnen månad för månad, sedan presenteras Folkbildningsförbundets åtta debattartiklar som publicerats under året, slutligen redovisas utdrag ur ett urval av övriga debattartiklar om folkbildningen.

HUVUDSAKLIGA ÄMNEN MÅNAD FÖR MÅNAD

Januari:

- Debatt om ”spricka i Alliansen kring folkbildningen”.
- Partipolitiska debattinlägg.

Februari:

- Debatt kring moderaternas budgetförslag med minskade statsanslag till folkbildningen.
- Folkbildning – vård – integration.

Mars:

- Folkbildningsdebatt, oftast med utgångspunkt i moderaternas budgetförslag.
- E-demokrati – digitala klyftan.
- Folkbildningspropositionen, förslag på nya bidragsregler till idrottens studieverksamhet.

April:

- Kultur som tillväxtfaktor. Folkbildningsförbundets debattartikel om studieförbundens musik- och kulturverksamhet. (Publicerad första gången 30/3, men med flest publiceringstillfällen i början av april).
- Fortsatt folkbildningsdebatt som ovanstående månader.

Maj:

- Fortsatt folkbildningsdebatt som ovanstående månader.

Juni:

- Folkbildning – Demokrati – Hälsa – Tillväxt.

Juli:

- Rockmusik – som demokratiskola
- Social ekonomi
- Folkbildning som motkraft mot ett tyst samhälle
- Studieförbundens kulturverksamhet

Augusti:

- Folkbildning – demokrati. Folkbildningsförbundets debattartikel
- Debatt kring moderaternas budgetförslag med minskade statsanslag till folkbildningen.
- Kommunanslagen

September:

- Kommunanslagen. Folkbildningsförbundets debattartikel
- Folkbildning – lokal utveckling
- Partipolitisk debatt om folkbildningspolitiken

Oktober:

- Folkbildning – demokrati - pedagogik
- Social ekonomi

November:

- E-demokrati Folkbildningsförbundets debattartikel
- Social ekonomi

December:

- Studieförbundens frihet
- Folkbildningssatsning kontra neddragning av KomVux

FOLKBILDNINGSFÖRBUNDETS DEBATTARTIKLAR

Samtliga artiklar bifogas.

Debatt i tidningen folket

06-01-16

Den 16 januari 2006 publicerade den Sörmländska tidningen Folket debattartikeln "Centerpartiet tar strid mot moderaterna" av generalsekreterare Maicen Ekman, Folkbildningsförbundet. Den ledde till en intensiv folkbildningsdebatt mellan Per Westerberg, riksdagsledamot för Moderaterna, och Maicen Ekman.

Får verkligen alla vara med?

2006-03

”Kunskapsklyftan mellan uppkopplade och inte uppkopplade svenskar blir allt djupare. De som inte kan eller vill använda sig av Internet blir alltmer hänvisade till rollen som vår tids analfabeter. De saknar en kommunikationsväg som känns självklar för de invigda.”

Publicerad:

060314 Ulricehamns Tidning

060315 Gotlands Allehanda

060317 Helsingborgs Dagblad

060318 Nordvästra Skånes Tidningar

060319 Svenska Dagbladet

060324 Barometern

060324 Oskarshamns-Tidningen

Kultur som tillväxtfaktor

06-03

”Hultsfredsfestivalen har blivit en avgörande tillväxtfaktor för Hultsfreds kommun enligt kommunalrådet Bo Bergman (s). Det går med all sannolikhet inte för andra kommuner att kopiera Hultsfreds framgångskoncept, men de kan dra lärdom av erfarenheterna. Det finns vinster att göra genom att satsa på ungdomskultur.”

Publicerad:

060330 Dagens samhälle (med rubriken: Satsa på ungdomars musikintresse)

060331 Vimmerby tidning

060403 Folket

060403 Smålandsposten

060404 Norrländska Socialdemokraten

060404 Sörmlands Nyheter

060405 Smålands-Tidningen

060405 Nordvästra Skånes Tidningar

060405 Helsingborgs Dagblad

060410 Linköpings Tidning/Kinda-Posten

060708 Oskarshamns-Tidningen

Studieförbunden – en demokratisk hävstång

Efter att Folkbildningsförbundet presenterat den stora valundersökningen skickades en debattartikel med de viktigaste resultaten och budskapen ut i augusti. Artikeln publicerades med rubriken ”Studieförbunden – en demokratisk hävstång”.

Publicerad:

060819 Länstidningen Östersund

060819 Skaraborgs Läns Tidning

060819 Västgöta-Bladet

060819 Skövde Nyheter

060819 Falköpings Tidning

060821 Norra Skåne

060823 Vimmerby Tidning

060829 Folkbladet

060904 Norra Västerbotten

060923 Gotlands Allehanda

Svar på tal till Lena Hallengren

Folkbildningsförbundet replikerar i september en debattartikel av folkbildningsminister Lena Hallengren i Jönköpingsnytt där hon med flera andra socialdemokrater manifesterar sin folkbildningspolitik. De socialdemokratiska ledamöterna i Sveriges Kommuner och Landstings styrelse förbinder sig i artikeln att verka för ökade anslag från kommuner och landsting. Folkbildningsförbundet hänvisar i artikeln till kartläggningen av kommunernas anslag som inte visar någon ändrad prioritering, samtidigt visar förbundets valundersökning att en majoritet av de socialdemokratiska kandidaterna lovar att verka för ökade anslag till studieförbunden om de blir invalda i kommunfullmäktige.

Publicerad:
060906 JNYTT.SE

Tomma löften till studieförbunden

I september skriver också Folkbildningsförbundet en debattartikel baserad på den årliga sammanställningen av kommunanslaget. Det blev ingen extra ost på pizzan i år heller - totalt sett inga höjda kommunanslag till studieförbunden. De flesta kommunpolitiker, med några glädjande undantag, anser fortfarande att det räcker med 45 kr per invånare (priset för en ordinär pizza - utan extra ost) för att åstadkomma ett levande studiecirkel- och kulturutbud i kommunerna.

Publicerad:
060907 Jönköpings-Posten
060911 Barometern
060911 Smålands-Tidningen
060911 Oskarshamns-Tidningen
060913 Sydöstran

Är det okej att inte alla kan rösta?

I november är det åter dags för en artikel på e-demokratitemat. Folkbildningsförbundet uppmärksammar den demokratiska dimensionen i artikeln "Är det okej att inte alla kan rösta?" och skriver: Jag är född i Kalix, en av de första kommunerna som använt e-demokrati för att utveckla kontakten med medborgarna. Redan år 2000 genomfördes ett rådslag om en ny centrumplan där invånarna fick rösta via nätet. Men mina föräldrar, 76 och 82 år röstade inte, trots ett aktivt samhällsintresse. De har inte ens en dator. Publicerades i tio tidningar.

Publicerad:
061102 Blekinge Läns Tidning (Publicerad med rubriken: Många utanför e-samhället)
061102 Karlshamns Allehanda (Publicerad med rubriken: Många utanför e-samhället)
061102 Sölvesborgstidningen (Publicerad med rubriken: Många utanför e-samhället)
061103 Katrineholmskuriren
061103 Norra Västerbottens tidning
061106 Bergslagsposten
061106 Folkbladet
061106 Värmlands Folkblad
061113 Sydsvenskan (Publicerad med rubriken: Demokratin hotar undergrävas i e-samhället)
061117 Nynäshamnsposten

20 procent varken kan eller vill använda nätet

Som en replik på Stockholms nya finansborgarråds utspel om att medborgaranpassa Stockholm via Internet skriver Folkbildningsförbundet en artikel med rubriken ”20 procent varken kan eller vill använda nätet” som publiceras i Svenska Dagbladet i november.

Publicerad:

061111 Svenska Dagbladet

DEBATTARTIKLAR I URVAL JANUARI – DECEMBER 2006

Många av debattartiklarna har publicerats flera gånger. Nedan anges första publiceringsdatum och i vilken tidning artikeln publicerades det datumet. Publicerades artikeln i flera tidningar dagen för första publiceringsdatum anges tidning med störst upplaga.

JANUARI

Studiecirkeln behövs i framtiden

”Kommunernas stöd till folkbildningen har minskat den senaste 10-årsperioden. Denna utveckling medför att själva grundideologin bakom studieförbundens verksamhet – folkbildning – riskerar att gå förlorad.”

(Mikaela Valtersson (mp), Östgöta Correspondenten 060104).

C värnar folkbildningen

”På riksplenet har det uppstått en debatt om folkbildningens betydelse efter moderatledarens utspel. Flera i vår riksdagsgrupp, inklusive partiledaren har reagerat... [...] Sanningen är att samhällsstödet till den fria folkbildningen under lång tid fått stå tillbaka för andra ändamål. [...] I vårt budgetalternativ satsar vi 70 miljoner kronor mer än regeringen på folkbildning. Därför är vi starkt kritiska till moderatledarens utspel där han vill omfördela 300 miljoner kronor från folkbildningen till centrala statliga kulturinstitutioner som Dramaten och Operan. Vi vägrar att ställa folkbildningen mot kultur och tänker inte medverka till en sådan omfördelning.

(Åke Sandström (c), Norra Västerbotten 060103).

Centerpartiet tar strid mot moderaterna

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

Spricka i Alliansen

”I det senast numret av Studieförbundet Vuxenskolas tidning Impuls framgår det tydligt att det finns en spricka i Alliansen när det gäller synen på folkbildningens framtida roll. Moderatledaren Fredrik Reinfeldt vill minska anslaget till studieförbunden med 300 miljoner . Han talar inte ens om hur han kommit fram till beloppet. Vi är många som väntar på besked.”

(Hans Mannefred verksamhetschef Studieförbundet Vuxenskolan Jönköping, Hudiksvalls tidning 060120).

Moderaterna uppmuntrar folkbildningen

”Moderaterna anser sig sitta inne med kunskapen om vad var och en av oss har för bildningsbehov i våra egna liv”. Så skriver Maicen Ekman, generalsekreterare i Folkbildningsförbundet i ett debattinlägg (Folket 16/1). Det förvånar inte att en företrädare för studieförbunden vill ha mer offentliga medel till sin verksamhet men vad som förvånar är de slutsatser Maicen Ekman dragit om moderat politik. [...] Moderat politik utgår från individen, inte från kollektivet, och vi tror på bildningens positiva roll i livet – utifrån varje människas egna önskemål. Moderaterna ser alltså positivt på folkbildning. Det innebär däremot inte att den ska vara allomfattande och finansieras genom att alla människor, oavsett egna önskemål, tvingas betala stora summor för verksamhet bara för att det kallas folkbildning. (Per Westerberg, riksdagsledamot (m), Folket 060121).

FEBRUARI

Moderaterna vill radera vuxenutbildningen

”Den moderata politiken gröper ut möjligheterna för Sveriges innevånare att genom kontinuerligt lärande få och behålla jobb. Många orter kommer att stå utan de insatser som behövs för att ställa om. [...] Vi måste istället värna samhällsmodellen som innebär att människor oavsett plånbokens tjocklek - får återkommande chanser att komma igen.” (Lena Hallengren, minister för vuxnas lärande (s), Oskarshamns-Tidningen 060202).

Vad vill moderaterna med folkbildningen?

”Jag vill bjuda in Fredrik Reinfeldt till ett samtal om demokrati och folkbildning. [...] Kunskap om hur folkbildning och demokratiutveckling hör ihop är viktigt för den som har ambitionen att bli statsminister.” (Per Olof Öhrn, förbundsordförande Studieförbundet Bilda, Oskarshamns-Tidningen 060204).

Folkbildningen vill moderaterna absolut stödja

”Hans Mannefred påstår i sin debattartikel att vi moderater inte förstår oss på folkbildning och att vi drar undan mattan för densamma. Det är helt fel! Vi moderater anser däremot att det är dags att definiera vad som är folkbildning och vad som snarare kan betecknas som hobbyverksamhet – för folkbildningen vill vi absolut stödja!” (Lena Adelsohn Liljeroth riksdagsledamot (m) och Margareta Pålsson riksdagsledamot (m), Skånska Dagbladet 060209).

”Ska moderaterna bestämma vad som utvecklar individen”

”Anser moderaterna att det bara är de med tjock plånbok som ska komma i åtnjutande av dessa möjligheter? Och är det moderaterna som ska bestämma vad som är utvecklande för individen? Folkbildningsrådets färskas deltagarundersökning visar på folkbildningens bidrag till att tackla orsakerna till många av dagens stora samhällsproblem, exempelvis utanförskap, förlorat självförtroende och passivitet.” (Maicen Ekman, generalsekreterare Folkbildningsförbundet, Folket 060208).

Låt individen bestämma mer och politikerna mindre

”I sin insändare i Folket den 8 februari frågar sig Maicen Ekman om moderaterna ska bestämma vad som utvecklar individen. Svaret är nej. Jag tror inte heller att det är en nyhet för särskilt många att individen är utgångspunkten för moderaternas politik. Faktum är att det är lätt att vända på frågan och skicka tillbaka den: Varför ska Maicen Ekman och det Folkbildningsförbundet som hon företräder bestämma att en viss summa ska tas från alla individer som betalar skatt i Sverige och ges till Folkbildningsförbundet så att de kan erbjuda gratis kurser inom alla möjliga områden?”

(Per Westerberg, riksdagsledamot (m), Folket 060217).

MARS

Stor okunskap om folkbildning

”Per Westerberg argumenterar i sin insändare i Folket den 17 februari för att människor med jobb, genom skattelättnader, ska ges möjlighet att själva bekosta sin folkbildning. Han tycks ha fastnat i en föreställningsvärld där alla har arbete, men Folkbildningen vänder sig också till den stora grupp som står utanför. [...] Westerberg avslöjar också en stor okunskap när det gäller Folkbildningsförbundets organisation, bland annat ifrågasätter han ’att en viss summa pengar ska tas från alla som betalar skatt i Sverige och ges till Folkbildningsförbundet så att de kan erbjuda gratis kurser inom alla möjliga områden’. Så går det naturligtvis inte till. Jag välkomnar Per Westerberg på ett studiebesök till 2,5 miljoner cirkeldeltagares verklighet inom folkbildningen – varför inte till moderaternas eget studieförbund Medborgarskolan?”

(Maicen Ekman generalsekreterare Folkbildningsförbundet, Folket 060304).

Fy Reinfeldt, säger FI

”En majoritet av deltagarna inom folkbildningen är kvinnor. Moderatledarens utspel är ett slag i ansiktet mot oss kvinnor. [...] För Feministiskt initiativ är folkbildningens uppgift att värna om demokratin en av de viktigaste. Folkbildningen ska vara ett redskap för att skapa möten mellan kvinnor, mellan män och mellan män och kvinnor för en ökad förändringsbenägenhet av stereotypa förtryckande strukturer. [...] Feministiskt initiativ står på folkbildningens sida. Vi har inte ännu hunnit ta ställning till enskilda budgetposter men vår inriktning är klar. Folkbildningen behöver mer pengar, inte mindre. En halv miljard täcker väl in folkbildningsrådets egna äskningar och det borde vara den lägsta ambitionsnivån.”

(Gudrun Schyman, riksdagsledamot och talesperson för Feministiskt initiativ, Sölvesborgs-Tidningen 060308).

Nej till Reinfeldt – för folkbildningens och demokratins skull

”I moderaternas värld ses offentliga satsningar på folkbildning som i grunden onödiga utgifter som individer själva bör stå för. Som nationalekonom hävdar jag tvärtom att de utgör samhällsekonomiskt nödvändiga investeringar som bidrar till en fortsatt god ekonomisk utveckling. Kultur- och folkbildningssatsningar leder på sikt - via det civilsamhällets sociala kapital som de bidrar till att skapa och upprätthålla - till ökade intäkter för samhället. [...] Att stödja folkbildning är både att stödja demokrati och ekonomisk utveckling. Om Reinfeldts moderater inte förstår detta bör de heller inte få vårt mandat att styra landet efter höstens val.”

(Lars Pålsson Syll, professor i samhällskunskap, ekon dr i nationalekonomi, fil dr och docent i ekonomisk historia Malmö högskola, Smålandsposten 060309).

Får verkligen alla vara med?

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

Folkbildningen byggsten för demokratin

”Med en allt mer individualiserad värld så ifrågasätts folkbildningen. Med ironi som att det inte är någon riktig studieverksamhet, med betygskrav som att det krävs betyg och examen för att räknas och med kvantitetsjakt för att få så mycket bidrag som möjligt. Allt detta sammantaget gör att det blir lättare att ifrågasätta folkbildningen. När ironin över en cirkel – oftast knyppling – till slut blir en sanning är det lättare att minska bidraget till folkbildningen och på så vis sakta men säkert urholka en av demokratins viktigaste byggstenar; det fria ordets betydelse.

(Lars-Åke Larsson ordförande, Peter Zetterman ombudsman, ABF Örebro län, Karlskoga Tidning 060315).

Om hotet mot studieförbunden

”[...] borde inte folkbildningsvänliga partier även ställa sig frågor som till exempel; Hur väl har studieförbunden lyckats anpassa dagens folkbildning till vårt mångkulturella och individualiserade samhälle? Och får skattebetalarna valuta för pengarna ur kultur och bildningssynpunkt? [...] Kanske är det så att morgondagens folkbildning, för jag tror att vi alla är överens om att folkbildning behövs, behöver en helt ny form för att ta tillvara den potential som mötet mellan människor rymmer? Alla kulturinstitutioner i dag ’tvingas’ anpassa sig till vårt nya samhälle, det kan ju inte vara så att de enda som undantas är våra bildningsorganisationer, där de största har våra politiska partier som ägare?”

(Åsa Claesson Nordin, Härnösand, Tidningen Ångermanland 060315).

Fel(fi)nansiera fritidsintressen

”[...] Schyman säger i sin debattartikel [...] ’Reinfeldt har mage att påstå att cirklar i matlagning, akvarellmålning och foto handlar om utövning av en hobby’. Ja, vad skulle det annars vara än just en hobby och vad ger Schyman rätt att ta min intjänade lön för att betala för kvällskurser? Vi moderater anser att offentliga medel till folkbildning skall inrikta sig just på folkbildning och inte på hobbyverksamhet. Hobbyverksamhet som erbjuds genom bildningsförbundens regi skall fullt ut bekostas av deltagaren. [...] Sammanfattningsvis menar vi att de offentliga bidragen till studieförbunden kan minskas utan att folkbildningsuppdraget behöver försämrats. Tvärtom kan detta stärkas om uppdraget, som följer bidragen för folkbildning, blir tydligare.”

(Anna Lindgren riksdagsledamot (m), Folkbladet 060316).

Kd tror på folkbildningens idé

”Folkbildningen är en viktig aktör i arbetet med integration. [...] Vissa socialdemokratiskt styrda kommuner utesluter religion från de aktiviteter man stöder med offentliga medel. Detta visar på en total oförståelse för religionens betydelse för människors identitet. Det är ett synsätt som på sikt kan öka motsättningarna mellan människor och öppna för religiös fundamentalism.”

(Maria Larsson riksdagsledamot (kd) Ragnwi Marcelind riksdagsledamot (kd), Gefle Daglad 060322 samma artikel införd i Dala-Demokraten 060322 men undertecknad av Maria Larsson och Ulrik Lindgren riksdagsledamot (kd)).

Folkbildning för alla

”Alla människor ska ha tillgång till kunskap och bildning. [...] Den kunskap som efterfrågas, är ofta sammankopplad med den totala livssituationen och ett uttryck för en önskan om att erövra mer kunskap, nå djupare insikter och personlig utveckling. Jag tycker därför att det är tråkigt att läsa att moderaterna motsätter sig att statsbidrag ska kunna användas till studiecirklar om exempelvis klädsömnad, akvarellmålning och matlagning. Varför underskatta handens arbete på detta sätt? [...] Centerpartiet vill inte central- eller detaljstyra folkbildningen, utan stödja folkbildningen generöst. I den motion vi kommer att lägga med anledning av den kommande vårpropositionen höjer vi därför anslaget till folkbildningen med 400 miljoner kronor. Sedan överlåter vi åt folkbildningens organisationer att sätta gränser för vad som kan vara bidragsberättigad verksamhet eller ej. Sådan diskussionen pågår också inom folkbildningsfamiljen.

(Håkan Larsson riksdagsledamot (c), Tidningen Ångermanland 060322).

Ge folkbildningen 500 miljoner

”Våra studieförbund är villiga att anta utmaningen om att stärka kvaliteten i folkbildningen men då behövs också resurser.”

(Sven-Olov Edvinsson förbundsordförande Studieförbundet Vuxenskolan, Karl-Petter Thorwaldsson förbundsordförande ABF, Västerbotten 060323).

Trenighet om folkbildningen!

”Centerpartiet, Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna vill stärka folkbildningen. [...] Det främsta argumentet är behovet av att stärka demokratin. [...] Det andra argumentet är att studieförbunden på väldigt många platser i Sverige är den viktigaste lokala aktören på kulturområdet. Ska kulturen leva i hela Sverige behövs det aktiva lokala studieförbund. [...]”

(Birgitta Sellén (c), Gunilla Tjernberg (kd), Lennart Kollmats (fp), Gotlands Allehanda 060330).

Moderaterna finansierar inte hobbyverksamhet

”För oss moderater är kunskap och bildning grundstenar i ett demokratiskt samhälle. Därför värnar vi om det fria ordet, om litteraturen – och om biblioteken.[...] Studieförbunden får erbjuda de kurser och evenemang de vill. Men vi anser att skattemedlen ska gå till just folkbildning – som språk, föreningskunskap, konsumentcirklar med mera – inte till cirklar i matlagning eller trädgårdsskötsel. [...] Vi tycker att studieförbunden även fortsättningsvis ska vara aktörer som bidrar till den demokratiska utvecklingen – men vi tycker att det är upp till var och en att betala för sina eventuella fritidsintressen. Vi ska handskas varsamt med den skatt vi får att förvalta och våra prioriteringar är klara: Moderaterna vill satsa på att fler får arbeten och en lön de kan leva på, vi anser att det är alla människors rätt att känna sig trygga och vi vill satsa på vården och skolan. Allt detta är för oss viktigare än att finansiera Gudrun Schymans kvällskurser!

(Lena Adelsohn Liljeroth riksdagsledamot (m), Margareta Pålsson riksdagsledamot (m), Blekinge Läns Tidning 060328).

Kultur som tillväxtfaktor

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

APRIL

Folkbildningen ska vara fri

”Jag blev så glad när jag såg att Kina skulle ha studiecirklar. Men glädjen varade inte länge. När jag gick in på webbsidan såg jag att deras studieplaner skulle skrivas av statsmakten. Precis samma situation som när kommunisterna tog över i de baltiska staterna. Den fria folkbildningen ersattes av en ofri. [...] I Sverige är det moderaterna som är hotet mot folkbildningen. Jag blir förtvivlad när jag ser att moderaterna i debattinlägg om folkbildningen slår fast att i deras Sverige ska man inte få använda statsbidrag till studiecirklar som handlar om klädsömnad, matlagning och akvarellmålning. [...] Jag tycker att det visar på dålig respekt för människor som i sitt eget fria val väljer att lära sig med händerna som redskap. Moderaterna talar om att man ska betala sin egen hobby ur egen plånbok. Har moderaterna glömt bort eller inte förstått att en cirkel är inget utövande av en hobby; utan handlar om att tillsammans med andra människor lära sig nya saker. [...] När vårpropositionen nu lagts kommer vi med glädjande besked. Folkbildningen kan förvänta sig en rejäl resursförstärkning, så att man kan syssla med att utveckla folkbildningen; inte avveckla stora delar av folkbildningen som moderaternas kulturpolitik leder till. Här har moderaterna alla möjligheter att omvärdera sitt ställningstagande. Ta den chansen, Fredrik Reinfeldt!

(Lars Wegendal riksdagledamot (s), Vimmerby Tidning 060410).

Hur definieras hobbyverksamhet?

”Ideell verksamhet är inte kostnadsfri, men absolut kostnadseffektiv. Som all annan verksamhet behöver även ideella föreningar och studieförbund en organisation för att fungera. Det fordras lokaler och utbildade ledare, liksom administration och resurser för att utveckla verksamheten.[...] Jag delar helt moderaternas uppfattning att vi ska handskas varsamt med skattemedlen och det vill jag påstå att man gör genom en satsning på folkbildningen. Allt tyder på att socialdemokraterna med sina samarbetspartier satsar mer än 300 miljoner på folkbildningen i årets vårbudget. Övriga alliansen vill också stärka anslagen till folkbildningen med minst lika mycket vilket innebär att moderaterna är tämligen ensamma om sin föreslagna sänkning på 300 miljoner. Varför ta en strid som man inte kan vinna och samtidigt riskera en splittring av alliansen? Min vädjan till moderaterna är: stryk flaggan i frågan om att sänka anslagen till Studieförbunden och satsa i stället kraften på att vinna slaget om väljarna den 17 september 2006.”

(Leif R Carlsson förbundsordförande Medborgarskolan, Blekinge Läns Tidning 060418).

Minska klyftan mellan studieförbund och bibliotek

”I folkbildningspropositionen pekar regeringen ut sju olika verksamhetsområden, som motiverar statens stöd till folkbildningen. Inom flertalet av dessa verksamhetsområden är också biblioteken viktiga aktörer. Folkbildningspropositionen kan därför fungera som en bra grund för att bygga en gemensam plattform för en nystart för ett samarbete mellan studieförbunden och biblioteken. Jag vill dock lyfta fram tre områden, där jag ser särskilt stora förutsättningar för ett samarbete: att stärka det mångkulturella samhället, att stödja det livslånga lärandet och att bredda kulturintresset och öka delaktigheten i kulturlivet.”

(Niclas Lindberg generalsekreterare Svensk biblioteksforening, Eskiltuna-Kuriren 060407).

MAJ

M hotar folkbildningen

”Moderaternas tanke är att plånboken ska avgöra om du har råd att delta i vissa verksamheter. Men då faller hela idén med att folkbildningen ska styras av deltagarnas egna behov och ambitioner. Vad händer då med den unika pedagogiken? Vad händer med folkbildningens möjligheter att söka upp grupper som annars inte deltar i lärande?”

(Lena Hallengren minister för vuxnas lärande, Norra Västerbotten 060502)

(S) stärker folkbildningen för att minska klyftorna

”Folkbildningen har en viktig kompensatorisk uppgift, att utjämna genom utbildning och bildning. I propositionen föreslår vi bland annat att folkbildningens huvuduppdrag ska vara att stärka demokratin, erbjuda ett livslångt lärande och möjliggöra personlig utveckling. Vi lyfter fram nya verksamhetsområden som hjälper folkbildningen att prioritera verksamheten och vi fokuserar på stärkt kvalitet, tydlig uppföljning och utvärdering. Allt detta kan förstås bara genomföras om det finns kraft och resurser. Därför aviserar regeringen en förstärkning av det statliga anslaget till folkbildningen.

(Agneta Lundberg riksdagsledamot (s), Tidningen Ångermanland 060503).

JUNI

I studiecirkeln lever samtalet och demokratin

”Jag vill slå ett slag för handens arbete. Studiecirklar i olika hantverk är lika viktiga som studiecirklar i teoretiska ämnen. [...] Grunden i en demokrati är att det finns mötesplatser, där människor får tillfälle att samtala med varandra, får förtroende för varandra och utvecklas tillsammans. Och det är precis det man gör i studiecirkelarna. Därför kan sägas att alla cirklar, oavsett ämne är en del av den svenska demokratin.”

(Mats Green kommunalråd Jönköpings kommun (m), Norra Skåne 060605).

Folkbildning som tillväxtfaktor

”Jan Evert Nilsson, som forskar kring tillväxt vid Blekinge Tekniska Högskola, anger en regions attraktivitet inom kultur och miljö som de viktigaste tillväxtfaktorerna på lång sikt. Lokalt är det entreprenörer och eldsjälar som är viktigast. Alltså faktorer som stöds av folkbildningen! Min uppmaning till kommun- och landstingspolitikerna är att ta tillfället att ytterligare stärka folkbildningen. Staten har redan tagit beslut om att öka stödet. Kommuner och landsting kan börja med att besluta att vända en negativ utveckling till en positiv.”

(Kjell Wåglin konsulent Bildningsförbundet Mittnorrland, Sundsvalls Tidning 060607).

Recept på kultur och folkbildning

”Kultur och folkbildning är livets vitaminer. Förutom att de har ett stort egenvärde, bidrar de till folkhälsa, utveckling, tolerans och demokrati. Har vi råd med dem? Är inte en riktigare fråga: har vi råd att avstå från dem? [...] Det finns två intressanta svenska undersökningar, båda ledda av professorn i socialmedicin Lars Olov Bygren. Forskarna fann [...] att folk som ofta går på bio, teater, konserter, konstgallerier, gudstjänster, museer, fotbollsmatcher eller idrottstävlingar har ökade chanser att leva ett längre och förmodligen lyckligare liv. [...] Den andra studien gjordes på 100 SKTF-medlemmar i Umeå. Hälften fick delta i kulturaktiviteter våren 2003, vilka avgjordes genom lottning. De andra fick vänta till hösten och blev forskarnas jämförelsegrupp. Den första gruppen fick välja mellan bio, konst på Bildmuséet, konst på arbetsplatsen, levande musik eller att sjunga i kör. De träffades i smågrupper en gång i veckan åtta gånger. De gick på aktiviteterna tillsammans med faddrar som de diskuterade kulturupplevelserna med. Resultatet blev att kulturupplevelserna gett positiva effekter som inte fanns hos jämförelsegruppen. [...]

Centerpartiet har i en motion lagt ett förslag om recept på kultur. Ett utmärkt förslag.”

(Lennart Levi Medicine doktor, Professor emeritus i psykosocial miljömedicin, riksdagskandidat (c) i Stockholms län, Hans Mannefred verksamhetschef Studieförbundet Vuxenskolan Jönköping, Nerikes Allehanda 060613).

Studiecirkeln är den mesta studieformen

”Deltagarna i studiecirkel är mycket nöjda med studieformen. Det visar den återkommande deltagarundersökningen som Folkbildningsrådet gjort. Ingen annan studieform får så höga betyg i utvärderingarna. [...] Att lära sig mer, den sociala gemenskapen, att påverka samhället, självutveckling och möjligheten att förverkliga en idé är de huvudsakliga motiven till att gå en cirkel.”

(John Kleifert ordförande ABF Skaraborg, Skaraborgs Allehanda 060627).

JULI

Rock utvecklar demokratin

”Forskarna brukar tala om den sociala dynamiken i rockcirkelarna. Att lära sig sociala spelregler – att ge och få – är ett annat sätt att uttrycka saken. Resultatet blir ofta ökad självkännet, respekt för andras åsikter och förmåga att kompromissa.”

(Annie Johansson, 1:e vice ordförande Centerpartiets ungdomsförbund och Birgitta Sellén, riksdagsledamot, c. Norrtelje Tidning 060705)

Det finns en tredje väg

”Kunskap är inte lyx! Folkbildningens organisationer är en nyckel till utveckling av den sociala ekonomin.”

(Lars Pålsson Syll, professor samhällskunskap Malmö högskola och Hans Mannefred, verksamhetschef SV, Jönköping, Aftonbladet 060731)

Putnam-effekt vore önskvärd

”Teater och folkbildning sparar pengar åt sjukvården. Kulturen är en viktig del i folkhälsoarbetet. Satsningar på folkbildning är viktiga i kulturpolitiken och leder till utveckling och ger därmed mer skatteintäkter.”

(Henrik Hermansson, ABF och Hans Mannefred, SV, Skånska Dagbladet 060718)

Folkbildningen är en motkraft som behövs

”Framtidens samhälle behöver människor med mod och civilkurage, människor som själva ser hur de ska söka ny kunskap. I detta samhälle stimuleras det fria och frivilliga kunskapssökandet. Det är lika viktigt med den människa som folkbildningen formar, som den som formas av färdighetsinriktad utbildning. Alltså: samhället har inte råd att strunta i folkbildning. Den insikten har regeringen som nu ökar sitt stöd till folkbildningen. Det känns verkligen bra.”
(Elsie Bäcklund Sandberg, förbundssekreterare ABF, Värmlands Folkblad 060726)

AUGUSTI

Studieförbunden – en demokratisk hävstång

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

Alliansen hotar folkbildningen

”Folkbildningsanslaget är inte ett allmänt aktivitetsstöd, utan ett anslag för att bilda och utveckla omistliga värden och värderingar i svenska samhället.
(Conny Petterson, ABF Malmö och Björn Wall, ABF, Gotlands Tidningar 060831)

Folkbildning inget ”gullande”

”Vår uppgift, som folkbildare i Studieförbundet Vuxenskolan, är att öka människors kunskaper så att de själva kan forma en bild av omvärlden. Förståelse nås på många olika sätt.”
(Ingegerd Petersson, c, ordf. SV Kalmar, Östran 060829)

Kulturen är av stort värde för hälsan

Sveriges största kulturarrangör är studieförbunden. Deras kulturverksamhet samlar årligen ca 15 miljoner besökare. Imponerande tycker jag! Det är glädjande att folkbildningen nu får 400 nya miljoner till sin verksamhet. Detta innebär att bildningsförbunden får förutsättningar till att utöka och utveckla sin kulturverksamhet.”
(Lennart Kollmats, riksdagsledamot, fp, Sydsvenskan 060821)

Är inte landets folkbildning värd mer än en hämtpizza?

Demokratin måste alltid försvaras, förklaras och utvecklas. I detta sammanhang är folkbildningens aktörer av stor betydelse. [.....] En studiecirkel ger nya insikter, frigör kreativitet, skapar sociala nätverk som ger en känsla av sammanhang och ökar människans möjlighet att påverka sin livssituation. Folkbildningen är en av grundpelarna för ett fungerande samhälle och för den enskilda människans välbefinnande.
(Leif R Carlsson, förbundsordförande Medborgarskolan, 060809)

SEPTEMBER

Bara tomma löften till studieförbunden?

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

Svensk folkbildning är unik

”Folkbildning behövs, och vi tänker se till att det tillförs resurser som gör att fler kan få möjlighet att växa i sin egen takt. Socialdemokrater på alla nivåer i Sverige är eniga – folkbildningen ska få ta plats.”
(Krister Örnfjäder, riksdagsledamot, s, Linköpings Tidning 060912)

Folkbildning för lokal utveckling

”En central faktor för lokal och regional utveckling är informella möten mellan människor. Det är i dessa möten som förutsättningar för kreativitet och nytänkande skapas. Betänk den potential som finns för samhällets utveckling om denna kraft som uppstår i våra studiecirkelar och kulturmöten togs tillvara. Vad skulle till exempel en mindre kommun kunna erbjuda för kulturaktiviteter om inte studieförbunden fanns som resurs? Kulturen som är det kitt som förenar människor över gränser av alla de slag.”

(Randi Lindström, ordf. Lbf Västerbotten, Norra Västerbotten 060912)

Handslag för stärkt folkbildning

”För studieförbunden är utmaningen liknande. De som fått minst måste få mest. 90 procent av deltagarna uppger att cirkeln väckt intresse för fortsatta studier Närmare 80 procent väljer att delta i cirkel för arbetsmetoden samt för den gemenskap som skapas. Folkbildningen är dessutom en central part i arbetet med lokal utveckling i hela landet. [...] I de flesta kommuner är det studieförbunden som skapar möjlighet för kulturellt deltagande. Folkbildningen agerar ofta som lokala debattarenor som mötesplatser för den lokala demokratin och är en grogrund för lokalsamhällets utveckling.”

(Lena Hallengren, minister för vuxnas lärande; Gunilla C Carlsson, riksdagsledamot; Heléne Fritzon, kommunalråd och ledamot av SKL styrelse; Ilmar Reepalu, kommunalråd och ordförande SKL, alla s, Vimmerby Tidning 060925)

Folkbildningen behövs nu mer än någonsin

”Folkbildningen har lagt grunden till den demokrati vi har i Sverige, och vi har ännu inte uppfunnit något sätt som är lika bra att bygga demokrati på.”

(Peter Zetterman, ABF Örebro län och Lars Berge Kleber, SV, Karskogakuriren 060926)

Socialdemokraterna är mest folkbildningsvänliga

”Alla ska ha lika förutsättningar att kunna påverka samhället och sina livsvillkor, och det ska studieförbunden vara med och möjliggöra. Vår roll är att ge medborgarna insikter och kunskaper om sakfrågor och spelregler. Desto allvarligare är det då att vi har många politiska företrädare inom den borgerliga alliansen som inte ser denna viktiga aspekt av folkbildningen.”

(Elsie Bäcklund Sandberg, förbundssekreterare ABF, Oskarshamnstidningen 060915)

Folkbildning är viktigt

”Studieförbundens uppgift bör väl vara att utveckla vanliga människors kunskaper om vårt samhälle, vår kultur och verka för att människors kreativitet får plats. Det finns också behov av en social gemenskap, som studiecirkeln kan ge.”

(Björn Hansson och Bertil Freed, båda NBV Västerbotten, Norra Västerbotten 060915)

Studiecirklar behövs för en levande demokrati

”En levande demokrati bygger på dialoger och diskussioner i vardagen. Då behövs många mötesplatser, där det finns möjlighet att finna nya kunskaper, byta åsikter och tankar samt skaffa sig redskap för att påverka samhällsutvecklingen. I studiecirklar kan den enskilde medborgaren växa. I mötet med andra kan deltagarna i studiecirkeln skaffa sig ny kunskap och kompetens för att vara aktiva samhällsmedborgare.”

(Arne Jacobsson och Anki Alnemar, båda SV Götene, Skaraborgs Läns Tidning 060901)

OKTOBER

Studiecirklar ger levande demokrati

”Vad vore demokratin i Uddevalla kommun utan de hundratals möten som varje månad genomförs i föreningar, föräldragrupper och studiecirklar? Det är där de viktiga samtalen förs om samhällsfrågor i stort och smått. Studieförbund och föreningsliv måste därför prioriteras av kommunen.”

(Maud Hagelberg, SV Uddevalla, Bohuslänningen 061009)

Elvis satsade på social ekonomi

”Satsningar på folkbildning och social ekonomi är detsamma som att stärka civilsamhällets roll. De fyra gäng inom alliansen får nu chansen att visa vad de går för när det gäller dessa frågor. Det var en bra början att de satsar en extra halv miljard på folkbildningen. Det ger studieförbund och folkhögskolor goda möjligheter att prioritera frågor som rör social ekonomi och civilsamhällets roll.”

(Hans Mannefred, SV Jönköping, Dagen 061031)

Praktisk verkstad för demokrati

”Studiecirkeln har betytt mycket för demokratikampen i Sverige, och medverkat till att de svenska folkrörelserna är bland världens starkaste. Men demokrati är inte ärftligt. En demokrati behöver människor som vågar granska, och har modet att ifrågasätta det som är fel.”

(John Kleifert, ordf ABF Skaraborg, Skaraborgs Läns Tidning 061021)

En pedagogik som passar alla

”Med folkbildningen som bas kan nya starka folkrörelser och nätverk med makt och inflytande växa fram som bidrar till, att lösa flera av våra stora samhällsproblem, att utveckla vårt demokratiska samhälle och oss själva som individer – ensam är inte stark!”

(Göran Gustafsson, Sensus Norrköping, Norrköpings Tidningar 061020)

NOVEMBER

20 procent varken kan eller vill använda nätet

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

Är det okej att inte alla kan rösta?

(Se Folkbildningsförbundets debattartiklar sid 9 samt som bilaga).

Social ekonomi bryr sig om alla

”Studieförbund och folkhögskolor är mötesplatser för kreativt skapande. Det gäller deras egen verksamhet men de har också samarbete med professionella kulturinstitutioner och deras anställda. Samarbetet bidrar till att allt fler får ta del av musik, teater, möte författare och se bildkonst.”

(Per Olof Öhrn, förbundsordförande Studieförbundet Bilda, Nya Wermlandstidninge 061102)

DECEMBER

Låt studieförbund bestämma själva!

”Nio studieförbund är verksamma i Örebro kommun, alla med sina specialiteter, sina grundidéer och med stöd från sina grundorganisationer. Det ger en mångfald som kommunen borde uppskatta, inte gå in och styra. Jag är säker på att ju friare det civila samhället får verka, desto mer kreativitet skapas.”

(Lisbeth Frohm, c, Nerikes Allehanda 061222)

Till vad vill folkbildningen bidra?

”Den borgerliga regeringen har fattat beslut om att skära ned det statliga stödet till kommunal vuxenutbildning med 600 miljoner kronor. Samtidigt satsar regeringen 490 miljoner kronor extra på den folkbildning som bedrivs vid studieförbund och folkhögskolor. Förslaget innebär att resurser som tidigare gått till utbildning nu istället kommer att satsas på fritidsaktiviteter. En stor del av den verksamhet som bedrivs vid studieförbunden är nämligen att betrakta som fritidsaktiviteter; såsom hantverk, stavgång, matlagning etc.”

(Åsa Claeson Nordin, Härnösand, Tidningen Ångermanland 061230)

BILAGOR - DEBATTARTIKLAR